

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	(11)
รายการตาราง	(15)
รายการรูป	(16)
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ปัญหาและความเป็นมาของการศึกษา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	5
1.4 ขอบเขตการศึกษา	5
1.4.1 พื้นที่ในการศึกษา	5
1.4.2 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	6
1.4.3 ประเด็นในการศึกษา	7
2 กรอบแนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน : พัฒนาการและประสบการณ์ ในบริบทของแนวคิดสากลด้านสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา	8
2.1.1 จุดกำเนิดในฐานะขบวนการเคลื่อนไหว	8
2.1.2 การมีส่วนร่วม ในฐานะกลไกที่เป็นคำขวัญของนโยบายการพัฒนา ที่ยั่งยืน	10
2.1.3 ข้อถกเถียงเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	12
2.2 แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน: พัฒนาการและประสบการณ์ ในบริบทของแนวคิดด้านการพัฒนาในยุคต่างๆ ของสังคมการเมืองไทย	14
2.2.1 ยุคของการพัฒนาแบบ “สร้างชาติ” ก่อน พ.ศ. 2475 จนถึง 14 ตุลาคม 2516	14
2.2.2 ยุคเริ่มต้นขบวนการสิ่งแวดล้อม (2525-2534)	17
2.2.3 ขบวนการประชาธิปไตย เดือนพฤษภาคม 2535 และผลที่ตามมา	20
2.2.4 การมีส่วนร่วมของประชาชนหลังประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับพ.ศ.2540	26

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.3 โครงการทอส่งก๊าซธรรมชาติ และโรงแยกก๊าซธรรมชาติไทย-มาเลเซีย	34
2.3.1 รายละเอียดโครงการ	34
2.3.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	36
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย	44
3.1 ข้อมูลและวิธีการรวบรวมข้อมูล	44
3.1.1 ข้อมูลทุติยภูมิ	44
3.1.2 ข้อมูลปฐมภูมิ	45
3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล	47
3.2.1 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (qualitative analysis)	47
3.2.2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (quantitative analysis)	47
4 ผลการวิจัย	48
4.1 พัฒนาการของโครงการทอส่งก๊าซธรรมชาติ และโรงแยกก๊าซธรรมชาติ ไทย-มาเลเซีย	48
4.1.1 แนวคิดในการพัฒนาพื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย หรือแหล่งเจดีเอ (สมัยรัฐบาล พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ถึง พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ปี พ.ศ.2520 - 2540)	48
4.1.2 การก่อรูปเชิงสัญญาระหว่างไทย-มาเลเซีย (สมัยรัฐบาลนายชวน หลีกภัย ปี พ.ศ. 2540-2543)	50
4.1.3 รูปธรรมของโครงการ(สมัยรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ปี พ.ศ.2544 ถึงปัจจุบัน)	63
4.2 บทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ต่อโครงการทอส่งก๊าซธรรมชาติ และโรงแยกก๊าซธรรมชาติ ไทย-มาเลเซีย	68
4.2.1 สมัยรัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ถึง พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ (พ.ศ. 2520 - 2540)	69
4.2.2 สมัยรัฐบาลนายชวน หลีกภัย (พ.ศ.2540-2543)	69

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.2.3 สมัยรัฐบาลพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร (พ.ศ.2544-ปัจจุบัน)	75
4.2.4 ความพยายามมีส่วนร่วมกับการดำเนินโครงการฯ ของภาคประชาชน	85
4.2.5 การรับรู้ข่าวสาร ข้อมูล การมีส่วนร่วมของประชาชน และทัศนคติ	105
4.3 ปัญหาและอุปสรรคของภาคประชาชน ในการมีส่วนร่วมกับรัฐต่อการดำเนินโครงการทอส่งก๊าซธรรมชาติ และโรงแยกก๊าซธรรมชาติไทย – มาเลเซีย	121
4.3.1 ปัญหาและอุปสรรคจากรัฐ	121
4.3.2 ปัญหาและอุปสรรคจากผู้ดำเนินโครงการ	136
4.3.3 ปัญหาและอุปสรรคจากสื่อมวลชน	140
4.4 ผลกระทบเชิงสังคมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการทอส่งก๊าซธรรมชาติและโรงแยกก๊าซธรรมชาติไทย – มาเลเซีย	157
4.4.1 ความแตกแยกของชุมชน	157
4.4.2 ผลกระทบต่อวิถีชีวิตของชุมชนมุสลิม	160
4.4.3 ความไม่เชื่อมั่นต่อภาครัฐ	163
5 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	189
5.1 ความเป็นมาของโครงการทอส่งก๊าซธรรมชาติและโรงแยกก๊าซธรรมชาติ ไทย-มาเลเซีย ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันมีกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนหรือไม่ อย่างไร	175
5.1.1 กระบวนการมีส่วนร่วมในความเข้าใจของฝ่ายเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้อง	176
5.1.2 กระบวนการมีส่วนร่วมในความเข้าใจของฝ่ายเอกชนเจ้าของโครงการ	178
5.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนมีผลต่อการคลี่คลายปัญหานี้หรือไม่	180
5.3 การมีส่วนร่วมรูปแบบใดจึงจะเหมาะสมกับโครงการพัฒนาในอนาคต	182
5.3.1 มีส่วนร่วมโดยเท่าทันต่อการเมืองของวาทกรรม “การมีส่วนร่วม”	182
5.3.2 มีส่วนร่วมกำหนดแนวคิดด้านการพัฒนาแบบที่เป็น “การพัฒนาจากฐานล่าง”	185
5.3.3 กระบวนการมีส่วนร่วมในระดับโครงการที่เริ่มต้นเร็ว แต่ไม่เร่งรัด	186
5.3.4 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องมีส่วนร่วม	186
5.3.5 การมีส่วนร่วมของประชาชน ต้องเป็นนโยบายของรัฐ	187

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	187
บรรณานุกรม	190
ภาคผนวก	204
ก	205
ข	216
ค	217
ง	221
จ	225
ฉ	226
ประวัติผู้เขียน	227

รายการตาราง

ตาราง		หน้า
1	ทางเลือกที่ตั้งโรงแยกก๊าซธรรมชาติและเส้นทางแนวท่อก๊าซธรรมชาติ	52
2	การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติและโรงแยกก๊าซธรรมชาติไทย-มาเลเซีย23	106
3	การมีส่วนร่วมของประชาชนกับโครงการท่อส่งก๊าซ โรงแยกก๊าซธรรมชาติไทย –มาเลเซีย27	108
4	ทัศนคติต่อมิติต่างๆ ของโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติและโรงแยกก๊าซธรรมชาติไทย – มาเลเซีย28	109
5	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประชาชนในการสนับสนุน ไม่เห็นด้วย และไม่ตัดสินใจโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติและโรงแยกก๊าซธรรมชาติไทย – มาเลเซีย	115

รายการรูป

รูป		หน้า
1	พื้นที่โครงการก่อสร้างท่าอากาศยานและโรงแรมชาติไทย – มาเลเซีย	6
2	ความสัมพันธ์ของสัญญากับรัฐไทย รัฐมาเลเซีย และกลุ่มผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง	126
3	เปรียบเทียบระหว่างเงื่อนไขสัญญาเดิมกับการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาจากการตัดสินใจของ รัฐบาลทักษิณ	133